

»Censur paa Litteraturen! Det var en urimelig Fordring, thi hvis Kv. Læseforening var optraadt radikalt, var den aldrig kommet frem! Men paa ægte, gammeldags Kvindeviis lempede den sig frem, arbejdede sig op og blev et Fremskridt for sin Tid. Den venter nu kun paa, at de yngre skal tage den i Haand og bringe den paa Højden af Nutidens Ideer!«

Ligeledes siger hun: »Kvindelig Læseforening var egentlig det første Skridt paa Emancipationens Bane, thi den løsnede — om end nok saa lidt — Kvinden fra Hjemmet!«

Bestyrelsen i 1883 bliver: Frk. Goldschmidt, Formand, Frk. Grundtvig, Kasserer og Inspektrice paa Læsesalen, Fru Bardenfleth, Sekretær. Atter dette Aar bevilger Ministeriet en Sum til Læseforeningen.

I Forslagsprotokollen af 9. Octbr. finder man følgende Forslag undertegnet af 12 Medlemmer: »Undertegnede Damer, der nærer et levende Ønske om at faae politisk Foredrag af begge Farver holdte i Kv. Læseforening, anmoder Bestyrelsen indtrængende om at sætte sligt i Gang.«

Bestyrelsesmedlemmerne førte nu en ivrig Debat med hinanden. Fru Bardenfleth fandt politiske Foredrag absolut forkastelige. »De satte blot Splid mellem Medlemmerne!« Frk. Goldschmidt var egentlig enig med hende, men hun mente dog, at man ikke burde sige absolut Nej, da man her som overalt vilde styrke Partiet ved bestemt Modstand. Heller ikke fandt hun Politik — naar den holdtes belærende — absolut forkastelig. Følgende Svar indførtes i Protokollen: »Dersom de ærede Forslagsstillere kan skaffe ansete Mænd af begge Farver, der vil og kan holde saadanne belærende Foredrag, vil Bestyrelsen med stor Fornøjelse lade dem tale!«

Frk. Frederiksen tog det nye Værelse i Brug, som man en længere Tid efter Indflytningen i Sparekassen havde faaet indrettet — formodentlig ved at ændre et Loftsrum om til Værelse. Nu oplæste hun her nogle Notitser om »Kvinderne i Amerika.« Det viste sig at »Taleværelset« var for lille til at rumme alle Tilhørerne. Da Formanden saae, hvor mange der var samlede, greb hun Lejligheden til: »at takke dem, der havde stillet Forslag i Protokollen, selv om Bestyrelsen ikke altid var enig med dem. Det var Bestyrelsens bestemte Overbevisning, at Kv. Læseforening ikke burde have nogen politisk Farve og ikke burde befatte sig med Dagens brændende Spørgsmaal i politisk Retning. De Damer, der havde stillet Anmodningen var maaske blevne ubehageligt berørte ved Svaret: »at de selv skulde skaffe Foredragsholdere.« Damerne bad nu Bestyrelsen om at tage Sagen i sin Haand. Bestyrelsen svarede: »at det ikke var første Gang, at historisk-politiske Foredrag havde været afholdte i Foreningen, og at Bestyrelsen nu som før — efter bedste Skøn — skulde søge at varetage Foreningens Tarv, ogsaa i denne Sag.«

Den 28. Nov. holdt Bibliothekar Elberling et Foredrag i Foreningen om: »Den almindelige Stemmeret«. Den 4. Dec. holdt Prof. Holm et om: »Norges Forhold til Danmark« og Dr. phil. Troels-Lund et om »Paris 1848«. Fru Rovsing meddelte, at hun vilde stifte en

Friplads paa 25 Aar, der skulde bære hendes Datters Navn. Fru Rovsing forbeholdt sig og sin Familie Besættelsesretten. Man sendte hende en Tak herfor med samt en Tak for det af Fru Rovsing skænkede Portræt af Pauline Worm.

Generalforsamlingen blev afholdt den 17. Febr. 1884. Frk. Goldschmidt siger her: »Det vigtigste for Foreningen, som er sket iaar, er, at Lokalet er bleven udvidet med et »Samtaleværelse.« Hun taler om de forøgede Udgifter herved, men tilføjer: »Foreningen har faaet et livligere og fornøjeligere Præg, tildels ved, at der er kommet en Del yngre Medlemmer, for hvem det at sés, mødes, tale sammen, diskutere er nok saamorsomt som at læse. Og dette var i Virkeligheden et af de Fremtidsønsker, som Foreningen fødtes med. Vi bør nævne Hr. Architect Klein, som den, vi skylder Tak herfor, thi uden hans Hjælp var det aldrig sket. Frk. Frederiksen indviede Taleværelset, og Frk. Klüver indledede en Diskussion. Disse sidste kan vi nærmest kalde selskabelige Sammenkomster, som var vellykkede, og som fik aparte Morskab ved, at vi alle kunde »agere« med. Vi er 467 Medlemmer.« (Aaret før 408).

Frk. Alberti.

»Vi tror at kunne sige, at Foreningen med sit udvidede Lokale, sit samlede Katalog, sit velordnede Regnskab, sine reviderede Love, fortræffelige Funktionærer og med den udmærkede Forretningsfører, som Frk. Müller er, vil være i saa god Gænge, at den er let at lede; og vi beder derfor dem af vore Medlemmer, som opfordres til at træde ind i Bestyrelsen, om ikke at holde sig tilbage; nye Kræfter maa træde til. Naar man nyder Goderne i et Samfund, maa man ogsaa tage Pligterne!«

Fru Klein bragte Medlemmernes Tak til Frk. Goldschmidt for hendes tre-aarige Virksomhed som Formand. Den talrige Forsamling sluttede sig til Taleren ved at rejse sig, og Frk. Testman foreslog Forsamlingen at genvælge Frk. Goldschmidt ved Kaaring. Da dette var sket, takkede Formanden for Valget

og for alle de smukke Ord, der var bleven sagt hende. »Ganske vist troede hun det ikke altsammen, men det fornøjede hende alligevel!«

Under Frk. Goldschmidts Formandskabs Tid faldt Holbergfesten. Man laante Musikforeningens store Sal (som var i samme Hus i Etagen nedenunder). Forestillingen gaves den 13. December. Salen aabnedes Kl. 6½, og Kl. 7 var hver Plet besat til helt ud paa Trappen. Forestillingen bestod af Musik: »Holbergske Melodier« af Grandjean og af Grieg, en versificeret Prolog, skreven og frem-sagt af Frk. B. Arnesen Kall, 2 Akter af »Jean de France« med en kvik »liden Anhang«, forfattet i Dagens Anledning. Det hele udførtes af Medlemmer af Foreningen under Bifald, Latter og Fremkaldelser fra Publikums Side.

Efter Forestillingen samledes man til The ovenpaa i Foreningens Lokale, hvor Holbergs Buste stod smykket med Krandsø og Flag, og Væggene var behængte med Holbergske Billeder, dels Illustrationer til Holbergs Værker, dels Kostumbilleder af ældre og yngre Skuespillere i Holbergske Roller samt Theaterplakater fra gammel Tid. Alt dette havde Boghandler Lyngse laant Foreningen.

Denne Kv. Læseforenings første festlige Sammenkomst var meget vellykket. Der lød kun én Klage over den — »at den var altfor kort.«

Fulgte vi nu Frk. Goldschmidt Skridt for Skridt, vilde vi se hende som en Løvinde forsvare Bestyrelsens Ret til at censurere de Bøger, der kom under Læseforeningens Tag.

»Den franske Forfatter, der dedicerer sin Roman; »til min Søn, naar han bliver 20 Aar!« vilde, hvis man spurgte ham om, naar hans Datter vilde kunne læse den, udbryde: »Aldrig!«

Ved Generalforsamlingen i 1886 har man købt for 2000 Kr. nye Bøger. Frk. Goldschmidt begynder sin Formandstale saaledes: »Som De ser, har vi iaar brugt mere, end vi har haft, idet vi ifjor havde 13 Kr. tilovers og iaar kun 8. Foreningens Medlemmer er vokset fra Fjoraaret med næsten 100 (578—673). Frøken Ricard bragte Bestyrelsen en Tak fra de Unge for al den Hygge og Velvære de fandt i Foreningen, der var som et Hjem for dem.

Fru Rovsing vilde føje de Gamles Tak til de Unges.

Frk. Oisen, der efter Tur skulde fratræde Bestyrelsen, takkede Formanden for godt og »fornøjeligt Samvær i de forløbne Aar. Ikke alene havde Frk. Goldschmidt som Formand taget Broderparten af Arbejdet paa sig, men hun medbragte til hvert Møde et Fond af »Elskværdighed og godt Humør, der gjorde Arbejdet til en Fornøjelse for de andre.«

I 1886 tyede man atter til Musikforeningens Sal underneden, da man afholdt en Aftenunderholdning for at afhjælpe den store Nød, der netop dette Aar fandtes. Den finske Skuespillerinde Frk. Aalberg, Frøken Thora Sanne og Dr. L. Schandorph blev anmodede om deres velvillige Assistance. Nettoindtægten: 250 Kr., deltes mellem 3 Kommuneskoler.

Ved Generalforsamlingen i Marts 1887 siger Frk. Goldschmidt: »Jeg har hørt, at jo bedre man er fornøjet med sin Bestyrelse,